

I ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Роль і значення дисципліни “Бюджетна система “ у підготовці фахівців визначається теоретико–прикладним характером цієї дисципліни: у теоретичному плані вона повинна поглибити фундаментальні знання щодо макроекономічної сфери фінансової системи – державних фінансів; у прикладному плані – закласти базові знання з методики бюджетної роботи та сформувати навички проведення розрахунків показників бюджету .

Вивчення дисципліни “Бюджетна система “ посідає важливе в загальній структурно-логічній схемі підготовки спеціаліста та ґрунтується на засвоєнні та володінні загальної теорії фінансів, передбачає вивчення блоку економічних дисциплін, а саме: “Державні фінанси”, “Державне регулювання економіки”, “Бухгалтерський облік”, “Інвестування”.

Знання, отримані студентами в процесі вивчення дисципліни “Бюджетна система”, можуть бути використані як базові при засвоєнні дисциплін “Бюджетний менеджмент”, “Податкова система”, “Податковий менеджмент”.

Мета навчальної дисципліни “ Бюджетна система “ – вивчення сутності бюджетних відносин і характеру їх впливу на суспільство .Тільки на цій основі можливо забезпечити ефективне управління бюджетом і фінансовою діяльністю держави в цілому .

Завдання вивчення дисципліни “ Бюджетна система “ полягають у :

- засвоєнні теоретичних основ формування і використання бюджету держави;
- розумінні засад бюджетного устрою і принципів побудови бюджетної системи;
- формуванні теоретичних і практичних знань щодо методів і джерел формування доходів бюджету та напрямів і форм фінансування видатків;
- оволодінні методикою визначення обсягів бюджетних видатків , які забезпечують реалізацію функцій держави;

- формуванні знань з питань державного кредиту та управління державним боргом .

В процесі вивчення дисципліни послідовно розглядаються: призначення та роль державного бюджету; сутність бюджетного устрою та побудови бюджетної системи України; система доходів та видатків бюджету за джерелами формування та напрямками використання.

Вивчення дисципліни “Бюджетна система” повинно забезпечити з боку студентів:

Знання:

- сутності, призначення та ролі бюджету в загальній схемі фінансових відносин;
- основних принципів фінансового прогнозування та планування;
- функцій бюджету в ринковій економіці;
- основ бюджетного устрою та принципів побудови бюджетної системи держави;
- бюджетного процесу та основних його етапів.

Уміння:

- з'ясовувати сутність бюджету та його необхідність;
- з'ясовувати можливості оптимізації співвідношення доходної та видаткової частин бюджету.

На вивчення курсу за фахом “Фінанси” відведено:

- для денної форми навчання – 108 годин, з них - 32 години лекцій та 16 годин практичних занять. Курс “Бюджетна система” вивчається в шостому навчальному семестрі;
- для заочної форми навчання – 108 годин, з них – 8 годин лекцій та 8 годин практичних занять. Курс “Бюджетна система” вивчається в сьомому навчальному семестрі (термін навчання – 4,5 роки) та дев'ятому навчальному семестрі (термін навчання – 3 роки) ;

- для після вузівської форми навчання – 108 годин, з них – 6 годин лекцій та 4 години практичних занять. Курс “Бюджетна система” вивчається в четвертому навчальному семестрі.

Розподіл навчальних годин за семестрами і видами навчальних занять здійснюється відповідно до робочих навчальних планів за наступною формою.

Таблиця 1 – Розподіл навчальних годин за семестрами і видами навчальних занять

Форма навчання	Семестр	Всього	Розподіл за семестрами та видами занять								Семестр. атест.
			Лекції	Практичні	Семінарські	Лаб. робота	Комп'ютерний практикум	Контрольні роботи	СРС		
									Всього	В тому числі на вик. ІСЗ	
Денна	6	108	32	12	-	-	-	4	60	15	Іспит
Заочна	7	108	8	8					92	30	Іспит
4,5 роки навчання											
3 роки навчання	9	108	8	8					92	30	Іспит
Післявузівська	4	108	6	4					98	30	Залік

II ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Зміст навчальної програми курсу “Бюджетна система” розроблено у відповідності до Галузевого стандарту вищої освіти “Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра напрямку 0501 – “Економіка і підприємництво” / Колектив авт. під загал. керівн. А.Ф. Павленка. – К.: КНЕУ, 2002

Структура навчальної дисципліни віддзеркалюється у змісті навчального матеріалу програми за наступним тематичним планом.

Тема 1. Сутність, значення і роль бюджету держави

Бюджет держави як економічна категорія. Роль і місце бюджету в перерозподільних відносинах у суспільстві. Взаємозалежність між ВВП і бюджетом. Фінансові противоріччя у суспільстві, пов'язані з формуванням бюджету та способи їх вирішення. Забезпечення оптимальних пропорцій розподілу ВВП.

Бюджет як основний фінансовий план держави. Склад і структура бюджету, фактори, що впливають на них. Бюджет як віддзеркалення економічної, соціальної, міжнародної політики держави. Стан бюджету як фінансового плану: рівновага доходів і видатків; перевищення доходів над видатками; бюджетний дефіцит. Фактори, що визначають стан бюджету.

Роль і місце бюджету у фінансовому механізмі. Бюджет у системі фінансового забезпечення потреб соціально-економічного розвитку. Бюджет у системі фінансового регулювання, його визначальна роль у сукупності економічних методів управління економікою.

В результаті вивчення теми:

студент повинен знати:

- сутність бюджету як економічної категорії;
- бюджетну модель суспільства;
- правовий характер бюджету як фінансового плану, його чинники;
- форми бюджетного стану;

студент повинен вміти:

- визначати оптимальні пропорції розподілу ВВП;
- оцінювати стан бюджету;
- визначати форми покриття бюджетного дефіциту.

Тема 2. Бюджетний устрій і побудова бюджетної системи України

Поняття бюджетного устрою і бюджетної системи, їх співвідношення.

Основи бюджетного устрою: виокремлення видів бюджетів; встановлення принципів побудови бюджетної системи; організація розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи; встановлення характеру і форми взаємовідносин між бюджетами.

Бюджетне право і його роль у побудові бюджетної системи та організації бюджетного процесу.

Склад бюджетної системи України. Державний бюджет України, його призначення. Роль Державного бюджету в регіональному, галузевому і соціальному перерозподілі. Місцеві бюджети, їх види. Роль місцевих бюджетів у регіональному розвитку.

В результаті вивчення теми:

студент повинен знати:

- сутність бюджетного устрою і бюджетної системи;
- принципи побудови бюджетної системи;
- фактори, що визначають порядок і пропорції розподілу доходів між бюджетами;
- сутність закріплених та регулюючих доходів;
- види субсидіювання.

студент повинен вміти:

- визначати взаємозв'язок між централізованими та децентралізованими бюджетами;
- визначати ознаки єдності бюджетної системи
- визначати переваги та недоліки бюджетної системи, побудованої на принципі єдності.

Тема 3. Система доходів бюджету

Методи формування доходів бюджету. Доходи держави від підприємницької діяльності. Доходи держави від майна, угідь, послуг. Податковий метод мобілізації доходів бюджету.

Джерела формування доходів бюджету. ВВП як основа доходної бази бюджету. Причини та умови використання національного багатства для формування доходів бюджету.

Склад і структура доходів бюджету України, їх класифікація. Правове регулювання доходів. Особливості податкової структури України.

Види прямих та непрямих податків. Офіційні трансферти та їх роль у форміванні доходів окремих бюджетів.

В результаті вивчення теми:

студент повинен знати:

- методи формування доходів бюджету;
- джерела формування доходів бюджету;
- загальну характеристику податкової системи України;
- види неподаткових надходжень;
- організацію мобілізації доходів бюджету.

студент повинен вміти:

- оцінювати надходження до бюджету, їх структуру;
- визначати оптимальне співвідношення між методами формування доходів бюджету;
- визначати відмінність податкової структури України від розвинутих стран;
- визначати методи підвищення доходів бюджету.

Тема 4. Система витрат бюджету

Функції держави, їх вплив на склад і структуру видатків бюджету. Роль видатків бюджету в фінансовому забезпеченні потреб соціально-

економічного розвитку. Наукова класифікація видатків бюджету, її ознаки. Процесуальна класифікація видатків: функціональна, відомча та економічна.

Бюджетне фінансування видатків. Система бюджетного фінансування. Форми бюджетного фінансування. Методи бюджетного фінансування.

В результаті вивчення теми:

студент повинен знати:

- вплив функцій держави на склад і структуру видатків;
- критерії оптимізації структури видатків;
- загальну характеристику кошторисного фінансування;
- види класифікацій видатків бюджету;
- організацію фінансування видатків бюджету.

студент повинен вміти:

- оцінювати видатки бюджету, їх структуру;
- визначати оптимальну структуру видатків бюджету;
- визначати засоби оптимізації видатків.

Тема 5. Витрати бюджету на економічну діяльність держави і науку

Роль держави у забезпеченні макроекономічної стабілізації та економічного зростання. Бюджетні інструменти фінансового регулювання економічного циклу.

Склад видатків бюджету на економічну діяльність, їх роль і місце у розвитку економіки. Напрями і форми бюджетного фінансування економіки.

Бюджетні інвестиції, їх види. Капітальні вкладення і джерела їх фінансування.

Бюджетні кредити, порядок їх видачі та погашення.

Операційні витрати, їх склад і призначення. Роль і місце бюджету у фінансуванні операційних витрат.

Видатки бюджету на науку, засади та методологічні основи їх фінансування. Організація наукових досліджень і джерела їх фінансування. Кошторисне фінансування наукових закладів і наукових програм.

В результаті вивчення теми:

студент повинен знати:

- завдання, засади і методологічні основи державного фінансування економіки;
- склад видатків бюджету на економічну діяльність;
- шляхи фінансового оздоровлення державного сектора і ліквідації збитковості;
- особливості фінансування різних галузей господарства;
- особливості фінансування фундаментальних та прикладних досліджень.

студент повинен вміти:

- визначати основні напрями фінансування економіки;
- визначати види наукових розробок та відповідні їм форми фінансування;
- визначати об'єкти бюджетного інвестування та відповідні форми.

Тема 6. Витрати бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу

Соціальні видатки бюджету як відображення соціальної політики держави. Склад соціальних видатків. Методологічні основи планування і фінансування соціальних видатків.

Форми і види соціального захисту населення. Склад видатків на соціальний захист населення, їх роль в умовах переходу до ринкової економіки. Адресні субсидії населенню на оплату житла і комунальних послуг.

Форми і методи фінансового забезпечення установ соціальної сфери.

Засади бюджетного фінансування освіти, роль і місце бюджету у системі фінансового забезпечення освітніх закладів.

Видатки бюджету на охорону здоров'я, їх склад і структура. Засади бюджетного фінансування охорони здоров'я, роль і місце бюджету у фінансовому забезпеченні медицини.

Засади бюджетного фінансування закладів культури. Склад видатків бюджету на культуру.

Засади бюджетного фінансування розвитку фізичної культури і спорту, роль бюджету в державній підтримці олімпійського руху.

Видатки бюджету на молодіжну політику.

В результаті вивчення теми:

студент повинен знати:

- типи соціальної політики та їх вплив на обсяги бюджетного фінансування соціальних видатків;
- склад соціальних видатків бюджету;
- об'єктивні чинники видатків на соціальний захист населення;
- особливості фінансування різних соціальних закладів.

студент повинен вміти:

- визначати розмір субсидії на оплату житла та комунальних послуг;
- оцінювати політику держави по соціальному захисту населення;
- визначати напрями фінансування соціальної політики держави.

Тема 7. Витрати державного бюджету на національну оборону та управління

Фінансові та політичні аспекти видатків держави на оборону. Воєнна доктрина країни та її вплив на рівень і розмір видатків на оборону. Склад видатків на оборону, порядок їх планування і фінансування.

видатки бюджету на державне управління, їх склад та засади фінансування. Утримання органів законодавчої та виконавчої влади. Видатки

на судові органи та прокуратуру. Видатки на правоохоронні органи. Порядок планування і фінансування видатків бюджету на управління.

В результаті вивчення теми:

студент повинен знати:

- завдання, засади і методологічні основи державного фінансування національної оборони;
- склад видатків бюджету на національну оборону;
- особливості фінансування різних сфер управління;
- порядок планування і фінансування видатків бюджету на управління.

студент повинен вміти:

- визначати напрями фінансування бюджету на національну оборону;
- визначати напрями фінансування бюджету на управління.

Тема 8. Державний кредит і видатки бюджету на обслуговування державного боргу

Державний кредит як специфічна форма фінансових відносин. Державна політика позикових фінансів, її передумови. форми державного кредиту, їх призначення. Суб'єкти державного кредиту, їх класифікація. чинники державного кредиту. Бюджетний дефіцит як основний чинник державного кредиту. Роль і місце державного кредиту в покритті дефіциту бюджету.

Державні позики як основна форма державного кредиту. Класифікація видів державних позик.

Державний борг, його структура. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу. Управління державним боргом.

В результаті вивчення теми:

студент повинен знати:

- форми державного кредиту;
- суб'єкти та чинники державного кредиту;
- особливості фінансування державного боргу;

- структуру державного боргу.

студент повинен вміти:

- визначати роль та місце державного кредиту в покритті дефіциту бюджету;
- класифікувати види державних позик;
- оцінювати видатки бюджету на покриття державного боргу.

III ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття №1 (тема №1-2)

Мета - вивчення сутності бюджету, структури бюджетної системи та бюджетного устрою.

Питання, що розглядаються на практичному занятті:

1 Бюджет як економічна категорія, бюджет як фінансовий план держави

2 Роль бюджету у фінансовому забезпеченні і фінансовому регулюванні

3 Основи бюджетного устрою

4 Бюджетна система України

5 Взаємовідносини ланок бюджетної системи

В результаті практичного заняття студент повинен уміти:

- визначати роль бюджету у фінансово-кредитному механізмі;
- визначати структуру та состав державного бюджету.

Практичне заняття №2 (тема №3-4)

Мета - вивчення складу та структури системи доходів та видатків державного бюджету

Питання, що розглядаються на практичному занятті:

1 Організація системи доходів бюджету

2 Склад і структура доходів Державного бюджету України

3 Класифікація видатків бюджету

4 Склад і структура видатків Державного бюджету України

В результаті практичного заняття студент повинен уміти:

- визначати склад і структуру доходів державного бюджету;
- класифікувати доходи та видатки державного бюджету у відповідності з бюджетною класифікацією;
- визначати склад і структуру видатків державного бюджету.

Практичне заняття №3 (тема №5)

Мета - розгляд ролі бюджету в економічному розвитку країни, інвестуванні, кредитуванні та наданні державних дотацій

Питання, що розглядаються на практичному занятті:

- 1 Роль бюджету у забезпеченні економічного розвитку країни
- 2 Бюджетні інвестиції у розвиток економіки
- 3 Бюджетні кредити підприємствам
- 4 Державні дотації
- 5 Видатки на фундаментальні дослідження

В результаті практичного заняття студент повинен уміти:

- аналізувати доцільність інвестицій та бюджетних кредитів, надання державних дотацій;
- визначати структуру і состав видатків на фундаментальні дослідження.

Практичне заняття № 4 (тема №6)

Мета - визначення складу видатків на соціальний захист населення, соціальне забезпечення та соціальну сферу. Вивчення основ кошторисного фінансування

Питання, що розглядаються на практичному занятті:

- 1 Роль бюджету у забезпеченні соціального захисту населення на утримання соціальної сфери
- 2 Склад і характеристика видатків на соціальну сферу

3 Склад і характеристика видатків на соціальний захист населення і соціальне забезпечення

4 Основи кошторисного фінансування

В результаті практичного заняття студент повинен уміти:

- визначати перелік статей видатків державного бюджету на соціальний захист населення та соціальну сферу;
- визначати питому вагу окремих статей соціальних видатків у загальній їх сумі.

Практичне заняття №5 (тема №7)

Мета - вивчення складу витрат на оборону і управління та особливостей їх планування та фінансування

Питання, що розглядаються на практичному занятті:

- 1 Воєнна доктрина держави і військові витрати
- 2 Планування і фінансування видатків на управління
- 3 Склад видатків на управління
- 4 Особливості планування і фінансування витрат органів державної влади й управління

В результаті практичного заняття студент повинен уміти:

- визначення структури та складу видатків державного бюджету на оборону держави;
- визначення структури та складу видатків державного бюджету на управління.

Практичне заняття № 6 (тема №8)

Мета - розгляд переліку витрат на обслуговування державного внутрішнього та зовнішнього боргів, вивчення особливостей обігу державних цінних паперів

Питання, що розглядаються на практичному занятті:

1. Фінансування бюджету за типом боргового зобов'язання і кредитора
2. Державні цінні папери на фінансовому ринку
3. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу

В результаті практичного заняття студент повинен уміти:

- визначення сум видатків бюджету на обслуговування державного боргу.

IV ІНДІВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

На індивідуальну роботу студентів по вивченню дисципліни “Бюджетна система” денної форми навчання передбачено 60 годин, які витрачаються студентами на підготовку рефератів. Заслуховування та обговорення рефератів відбувається на практичних заняттях, що поширює знання студентів по окремим теоретичним та практичним питанням. Крім того, об'єктом індивідуальної роботи є матеріал, який не може бути опрацьований на практичних заняттях з причини обмеженого часу аудиторних занять.

Перелік тем рефератів наведено у додатку А даної робочої програми.

На індивідуальну роботу студентів заочної форми навчання по вивченню дисципліни “Бюджетна система” передбачено 92 годин, які витрачаються студентами на підготовку контрольної роботи та матеріалу, який не може бути опрацьований на лекційних та практичних заняттях з причини обмеженого часу аудиторних занять.

У КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

Для контролю за засвоєнням матеріалу по навчальній дисципліні “Бюджетна система” студентів денної форми навчання використовуються такі форми поточного контролю:

- контрольні роботи;
- самостійні роботи;
- усні відповіді;
- виступ з доповіддю на практичному занятті;
- тематичне тестування.

Навчальний процес по дисципліні закінчується іспитом, на якому студенти показують отриманий рівень знань.

Навчальним планом дисципліни передбачено 2 контрольні роботи.

Перша контрольна робота охоплює теми 1-4. Її мета перевірити знання студентів щодо особливостей складання бюджету, його доходів та витрат.

Друга контрольна робота охоплює теми 5-8. Її мета – перевірити знання студентів щодо розподілу доходів бюджету на економічну діяльність, соціальну сферу, науку, управління.

Завдання на контрольні роботи наводяться в додатку А навчально-методичного комплексу дисципліни “Бюджетна система”.

Навчальним планом дисципліни для студентів заочної форми навчання передбачено 1 контрольну роботу. Її мета перевірити знання студентів щодо особливостей складання бюджету, його доходів та витрат, розподілу доходів бюджету на економічну діяльність, соціальну сферу, науку, управління.

Контрольна робота містить:

- теоретичні питання;
- тестові завдання;
- поняття.

VI МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Методика вивчення дисципліни “Бюджетна система” для денної форми навчання базується на засвоєнні студентом лекційного матеріалу, навчально-методичної літератури, законодавчих та нормативних актів, виконанні контрольних робіт, самостійних робіт, тестових завдань, вирішенні комплексних ситуаційних задач.

На лекціях викладається основна частина теоретичного матеріалу , доповненого прикладами. Питання навчального курсу, які , завдяки обмеженості часу навчальних занять, не можуть бути розглянуті на лекціях, повинні бути опановані на практичних заняттях в ході заслуховування докладів та рефератів.

Основні цілі практичних занять – розвиток навичок рішення конкретних задач, правильної оцінки фінансового стану країни. Основні засоби розвитку подібних навичок – розбір навчальних тестів, дискутування проблем для творчого обговорення, аналіз конкретно-господарських ситуацій.

Методика вивчення дисципліни “Бюджетна система” для заочної форми навчання базується на засвоєнні студентом лекційного матеріалу, навчально-методичної літератури, законодавчих та нормативних актів, виконанні контрольних робіт, самостійних робіт, тестових завдань, вирішенні комплексних ситуаційних задач.

На лекціях викладається основна частина теоретичного матеріалу , доповненого прикладами. Питання навчального курсу, які , завдяки обмеженості часу навчальних занять, не можуть бути розглянуті на лекціях, повинні бути опановані на практичних заняттях та самостійно.

VI НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Основна література

1. Бюджетна система України: Навч. посібник / С.І. Юрій, Й.М. Бескид, В.Г. Демянишин та ін.- К.:НІОС, 2000.
2. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник.-К.:НІОС, 2000.
3. Бюджетна система: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – 2-ге вид., перероб. і доп./ В.М. Опарін, В.І. Малько, С.Я. Кондратюк, Г.Б.Коломієць.- К.:КНЕУ, 2002.
4. Спіфанов А.О, Сало І.В., Дяконова І.І. Бюджет і фінансова політика України: Навч. посіб.- К.: Наук. думка, 1999.
5. Черноус Н., Бюджетний кодекс України. // Вісник Податкової служби України. – 2002. - №18. С.28-32.
6. Закон України “Про Державний бюджет України на 2003 рік”. // Відомості ВРУ . –2003. №10-11. – С.86.
7. Осипчук Л.Л., Организация исполнения государственного бюджета: курс лекций. – К., - 1999. – С.21-36.
8. Іванов В.М., Бюджетна система : конспект лекцій. – К., - 1999.
9. Финансы под ред. Ковалёва В.В., - М. – 2001. – С. 184-210.
10. Бескид Й.М. Державний бюджет України // Методичні рекомендації. – Тернопіль. – 1996.
11. Бровкова Е.Г., Прондус И.П. Финансово-кредитная система государства. – К.: Сирин. – 1997.
12. Бюджетна система (курс лекцій для студентів економічних спеціальностей всіх форм навчання) / укл. С.Я. Єлецьких, -Краматорськ: ДДМА, 2001.-122с.
13. Василик О.Д. Державні фінанси України: Навч. посібник. – К.: Вища школа , 1997.
14. Государственные финансы. Учебник под ред. Д.э.н. Федосова В.М., - К.: Либідь. – 1992.

15. Програма та завдання до виконання контрольних робіт з курсу «Бюджетна система» (для студентів економічних спеціальностей усіх форм навчання) / укладач С.Я. Єлецьких, 2001.-14с.
16. Сборник тестовых заданий по дисциплине «Бюджетная система» (для студентов экономических специальностей) / Сост.: С.Я. Елецких, А.В. Тельнова.-Краматорск

Додаткова література

1. Конституція України. Затверджена ВРУ 28.06.96 №254/96 – ВР. // Відомості ВРУ. – 1996. - №30.
2. Закон України “Про бюджетну систему України” №253/95-ВР від 29.06.95.// Відомості ВРУ. – 1995. -№26.
3. Закон України “ Про державну податкову службу в Україні” №509-ХІІ від 4.12.90.// Відомості ВРУ. – 1991. - №6.
4. Закон України “Про підприємництво” №698-ХІІ від 7.02.91.// Відомості ВРУ. – 1991. - №14.
5. Закон України “Про власність” № 697-ХІІ від 7.02.91.// Відомості ВРУ. – 1991. - №20.
6. Закон України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС” № 796 ХІІ від 28.02.91.// Відомості ВРУ .- 1991. - №16.
7. Закон України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” №876 від 21.03.91.// Відомості ВРУ . –1991 - №21.
8. Закон України “Про пенсійне забезпечення” №1788- ХІІ від 5.11.91.// Відомості ВРУ.-1992. - №2.
9. Закон України “ Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні” №3721-ХІІ від 16.12.93.// Відомості ВРУ. – 1994. - №4.

10. Закон України “Про страхування” №85/96-ВР від 7.03.96. // Відомості ВРУ. – 1996. -№18.
11. Закон України “Про освіту” №100/96-ВР від 23.03.96./ Відомості ВРУ. – 1996. - №21.
12. Закон України “Про Рахункову палату Верховної Ради України” №315/96-ВР від 11.07.96. // Відомості ВРУ . – 1996. - №43.
13. Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” №448 від 30.10.96. // Відомості ВРУ. – 1996. - №51.
14. Закон України “Про податок на додану вартість” №168/97- ВР від 3.04.97. // Відомості ВРУ . – 1997. – №21.
15. Закон України “Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування” №400/97-ВР від 26.06.97.// Відомості ВРУ . – 1997. - №24.
16. Закон України “Про збір на обов’язкове соціальне страхування” №402/97-ВР від 26.06.97. // Відомості ВРУ . – 1997. №37.
17. Закон України “Про фінансування дорожнього господарства України” №724/97-ВР від 16.12.97. // Відомості ВРУ. – 1998. - №14.
18. Про фіксований сільськогосподарський податок (Указ Президента України №291/98 від 13.10.1998) // Офіційний вісник України. – К.,1998. - №25. –С.4.
19. Про вдосконалення касового виконання державного бюджету України. Постанова КМУ і НБУ від 21.01.1998 №68 // Офіційний вісник України. – К, 1998. - №3. – С.208.
20. Положення про порядок складання єдиного кошторису доходів і видатків бюджетної установи та організації (Постанова КМУ від 16.02.1998 №164) // Офіційний вісник України. – К, 1998. - №7. – С.85.
21. Положення про Державний інноваційний фонд (постанова КМУ від 02.03.1998 №243) // Офіційний вісник України. - К., 1998. - №9. – с. 120.
22. Про затвердження механізму обмеження витрачання бюджетних коштів (Наказ Мінфіну України від 27.02.1998 №45) // Офіційний вісник України. – К, 1998. - №9. – С.308.

23. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування позабюджетних коштів установ і організацій, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету. Наказ Голодержказначейства України від 25.03.1999р. №27. // Офіційний вісник України . – К., 1999. - №14. – с.156.

24. Положення про проведення перевірок цільового використання бюджетних асигнувань, передбачених для надання населенню субсидій та адресної соціальної допомоги. Затверджено Наказом Мінпраці та соціальної політики, Мінфіну, Мінекономіки, Держкомітету у справах сім'ї та молоді, Держкомстату, Держкомбуту, архітектури та житлової політики України 21.07.1999р. №119/167/96/114/175/266./ Офіційний вісник України. – К., 1999. - №35. – С.165.

25. Вісник Податкової служби України. Журнал Податкової адміністрації України.

26. Казна. Журнал Головного Управління Державного казначейства України.

Розробники навчальної програми з дисципліни “Бюджетна система”
Зав. кафедрою “Фінанси” к.е.н., доц. Єлецьких С.Я
асистент кафедри “Фінанси” Тельнова Г.В.

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ ЗА ФАХОМ “ФІНАНСИ” ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ

Таблиця 2- Розподіл навчального часу за темами за фахом “Фінанси” денної та заочної форми навчання

Найменування розділів, тем	Розподіл за семестрами та видами занять						
	Всього	Лекції	Практичні	Семінарські	Лаб. робота	Комп'ютерний практикум	СРС
Тема 1. Сутність, значення і роль бюджету держави	8 (10)	4 (2)	1 (1)				3 (7)
Тема 2. Бюджетний устрій і побудова бюджетної системи України	8 (10)	4 (4)	1 (1)				3 (5)
Тема 3. Система доходів бюджету	9 (10)	4 (2)	1 (1)				4 (7)
Тема 4. Система витрат бюджету	6 (8)	2	1 (1)				3 (9)
Контрольна робота за темами 1-6	5		2				3
Тема 5. Витрати бюджету на економічну діяльність держави і науку	9 (10)	4	2 (2)				3 (8)
Тема 6. Витрати бюджету на соціальну захист населення і соціальну сферу	14 (14)	8	2 (2)				4 (12)
Тема 7. Витрати державного бюджету на національну оборону та управління	9 (10)	4	2				3 (10)
Тема 8. Державний кредит і видатки бюджету на обслуговування державного боргу	8 (9)	2	2				4 (9)
Контрольна робота за темами 5-8	5		2				3
Підготовка до екзамену	27 (27)						27 (27)
Всього	108(108)	32 (8)	16 (8)				60 (92)

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ПІСЛЯВУЗІВСЬКОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ЗА ФАХОМ “ФІНАНСИ”

Таблиця 3- Розподіл навчального часу за темами за фахом “Фінанси” післявузівської форми навчання

Найменування розділів, тем	Розподіл за семестрами та видами занять								
	Всього	Лекції	Практичні	Семінарські	Лаб. робота	Комп'ютерний практикум	СРС		
							підготовка до лекції	підготовка до практичних занять	виконання індивідуальної роботи
Тема 1. Сутність, значення і роль бюджету держави	10	2	1				2	1	4
Тема 2. Бюджетний устрій і побудова бюджетної системи України	13	4	1				2	2	4
Тема 3. Система доходів бюджету	14	-	1				8	2	3
Тема 4. Система витрат бюджету	15	-	1				8	2	4
Тема 5. Витрати бюджету на економічну діяльність держави і науку	14	-	-				8	2	4
Тема 6. Витрати бюджету на соціальну захист населення і соціальну сферу	15	-	-				9	2	4
Тема 7. Витрати державного бюджету на національну оборону та управління	13	-	-				8	2	3
Тема 8. Державний кредит і видатки бюджету на обслуговування державного боргу	14	-	-				8	2	4
Всього	108	6	4				98		

ДОДАТОК А

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ З ДИСЦИПЛІНИ

“БЮДЖЕТНА СИСТЕМА”

1. Бюджет - основний фінансовий план держави.
2. Бюджетний дефіцит, його причини і наслідки, методи управління.
3. Місцеві бюджети в умовах самоуправління регіону.
4. Фінансування загальної середньої освіти в Україні.
5. Видатки бюджетів на культурно-просвітницькі установи.
6. Роль бюджету держави в збалансованому розвитку національної економіки.
7. Бюджетні права органів державної влади і самоврядування.
8. Фінансування органів митної служби.
9. Державний кредит та його роль у формуванні фінансових ресурсів держави.
10. Проблеми фінансування поповнення державних запасів і резервів.

ДОДАТОК Б

Перелік питань для складання іспиту та заліку

1. Бюджет як економічна категорія
2. Бюджет як фінансовий план
3. Роль бюджету у фінансово-кредитному механізмі
4. Основи бюджетного устрою
5. Розподілення доходів та витрат між бюджетами
6. Принципи побудови бюджетної системи
7. Форми взаємовідношень між бюджетами
8. Бюджетна система України
9. Методи і джерела формування доходів бюджету
10. Класифікація доходів бюджету
11. Склад і структура доходів бюджету
12. Сутність і класифікація витрат бюджету
13. Склад і структура витрат бюджету
14. Витрати на економічну діяльність
15. Витрати на науку
16. Склад витрат на соціальний захист і соціальну сферу
17. Основи штатного фінансування
18. Фінансування освіти
19. Фінансування охорони здоров'я
20. Фінансування культурно-освітніх закладів
21. Фінансування установ соціальних закладів
22. Витрати державного бюджету на управління і судову владу
23. Витрати державного бюджету на оборону і правоохоронну діяльність
24. Сутність, чинники та форми державного кредиту
25. Державний борг та видатки на його обслуговування